

INTERNATIONAL MONETARY FUND FACTSHEET

Το ΔΝΤ αλλάζει – Η αντιμετώπιση της Κρίσης

Καθώς η παγκόσμια οικονομία διέρχεται τη χειρότερη κρίση εδώ και αρκετές δεκαετίες, το ΔΝΤ έχει κινητοποιηθεί σε πολλά διαφορετικά μέτωπα για να στηρίξει τα κράτη-μέλη του και να αυξήσει τα δάνεια που παραχωρεί, χρησιμοποιώντας την εμπειρία του από διάφορες χώρες για να παρέχει συμβουλές επί των πολιτικών που πρέπει να εφαρμοστούν. Παράλληλα μεταρρυθμίζει τις λειτουργίες του ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των κρατών-μελών.

Αύξηση δανείων προς αντιμετώπιση της κρίσης. Το ΔΝΤ ανταποκρίθηκε άμεσα στην παγκόσμια οικονομική κρίση. Οι δανειακές δεσμεύσεις ανήλθαν στο ποσό-ρεκόρ των 160 δισ. δολ., περιλαμβανομένης σημαντικής αύξησης των ευνοϊκών δανείων προς τις φτωχότερες χώρες του κόσμου.

Παροχή αναλύσεων και στοχευμένων συμβουλών. Το ΔΝΤ καταγράφει στοιχεία, προβαίνει σε προβλέψεις και παρέχει συμβουλές περί οικονομικής πολιτικής με βάση μία παγκόσμια οπτική γωνία και την προηγούμενη εμπειρία του από άλλες κρίσεις. Υπάρχει πάντα μεγάλο ενδιαφέρον για τα πορίσματα και τις προβλέψεις του, που χρησιμοποιούνται εκτενώς από την Ομάδα των Είκοσι (G-20).

Μεγαλύτερη ευελιξία. Το ΔΝΤ έχει αναδιαρθρώσει το συνολικό πλαίσιο δανεισμού, ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες κάθε χώρας και να εφαρμόζει ενιαίους όρους στα δάνεια.

Χρηματοοικονομικό δίκτυ ασφαλείας. Το ΔΝΤ δημιουργεί ένα ευρύ οικονομικό δίκτυ ασφαλείας για τον περιορισμό της κρίσης, συγκεντρώνοντας δεσμεύσεις για τριπλασιασμό των πόρων του, όπως έχουν συμφωνήσει και οι G-20.

Αντληση διδαγμάτων από την κρίση. Το ΔΝΤ συμβάλλει στη συνεχιζόμενη προσπάθεια να αντληθούν διδάγματα από την κρίση για την πολιτική, την εποπτεία και τη μεταρρύθμιση της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής.

Το νέο πλαίσιο δανεισμού του ΔΝΤ

- Διπλασιασμός της πρόσβασης των κρατών-μελών στους πόρους του Ταμείου
- Ενιαία προσέγγιση, προς εξάλειψη του "στίγματος" που συνδέεται με τον δανεισμό
- Νέα, ευέλικτα πιστωτικά όρια για οικονομίες υψηλών επιδόσεων
- Οι μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν την εξάλειψη των "σκληρών" προϋποθέσεων δανειοδότησης
- Επικέντρωση στους στόχους παρά σε συγκεκριμένες ενέργειες

Αναδιάρθρωση πλαισίου δανεισμού. Στα πλαίσια των κινήσεων του για τη στήριξη κρατών κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, το ΔΝΤ ενισχύει τις δανειστικές του δυνατότητες και [έχει εγκρίνει γενική αναδιάρθρωση](#) του πλαισίου που διέπει

το πώς δανείζει χρήματα, προσφέροντας μεγαλύτερα ποσά και προσαρμόζοντας τους όρους των δανείων αναλόγως με τα δυνατά σημεία και τις περιστάσεις της κάθε χώρας.

Νέο πιστωτικό όριο για καλά διαχειριζόμενες οικονομίες αναδυόμενων αγορών. Οι εκταμιεύσεις δεν πραγματοποιούνται σε στάδια και δεν υπάρχουν όροι που πρέπει να ικανοποιηθούν από τη στιγμή που μία χώρα έχει εγκριθεί για την [Ευέλικτη Γραμμή Πίστωσης \(Flexible Credit Line\)](#) του ΔΝΤ. Η [Κολομβία](#), το [Μεξικό](#) και η [Πολωνία](#) έχουν λάβει πιστώσεις συνολικού ύψους 78 δισ. δολ.

Νέοι κανόνες για τους όρους των δανείων του ΔΝΤ. Από την 1^η Μαΐου 2009 τα [κριτήρια δομικών επιδόσεων](#) δεν ισχύουν στα δάνεια του ΔΝΤ, περιλαμβανομένων προγραμμάτων για χώρες χαμηλών εισοδημάτων. Οι δομικές μεταρρυθμίσεις θα συνεχίσουν να αποτελούν τμήμα των προγραμμάτων που στηρίζει το ΔΝΤ, αλλά μόνο όταν θεωρούνται αποφασιστικής σημασίας για την ανάκαμψη της χώρας. Η επιτήρηση αυτών των πολιτικών θα γίνεται με τρόπο που θα μειώνει το "στίγμα", αφού οι χώρες δεν θα χρειάζονται πλέον επίσημες απαλλαγές αν δεν κατορθώσουν να υλοποιήσουν ένα μέτρο που έχει συμφωνηθεί έως κάποια συγκεκριμένη ημερομηνία.

Περισσότερη ευελιξία, λιγότεροι όροι. Τα προγράμματα που στηρίζει το ΔΝΤ προσαρμόζονται στις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε χώρας και εστιάζουν στα θέματα που χρήζουν άμεσου χειρισμού προκειμένου να ξεπεραστεί η κρίση.

Παραδείγματα ευελιξίας των προγραμμάτων που στηρίζει το ΔΝΤ

1. Το πρόγραμμα του Νοεμβρίου 2008 που στήριξε το ΔΝΤ για την **Ισλανδία** επέτρεψε τη διατήρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος σε υψηλά επίπεδα το 2009 ώστε να μην επιδεινωθεί περισσότερο η συνεχιζόμενη κατάρρευση της οικονομικής δραστηριότητας, λαμβάνοντας συγχρόνως μέτρα (περιλαμβανομένων ελέγχων της ροής κεφαλαίων) για τη σταθεροποίηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας και την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα.
2. Το πρόγραμμα του Σεπτεμβρίου 2008 που στήριξε το ΔΝΤ για την **Κόστα Ρίκα** ενθαρρύνει την επεκτατική δημοσιονομική πολιτική ώστε να αντισταθμίσει τα αρνητικά αποτελέσματα της μείωσης της ιδιωτικής ζήτησης κατά το 2009. Τα μέτρα περιλαμβάνουν αυξήσεις μισθών και δαπάνες σε έργα υποδομής.
3. Το πρόγραμμα του Απριλίου 2008 που στήριξε το ΔΝΤ για τη **Γουατεμάλα** έχει σκοπό να παράσχει ήπια δημοσιονομικά κίνητρα ώστε να ενισχύσει την εγχώρια ζήτηση, με χρηματοδότηση από σημαντικούς εξωτερικούς πόρους από πολυμερείς θεσμικούς οργανισμούς. Οι κοινωνικές δαπάνες αναμένεται να αυξηθούν κατά 0,6% του ΑΕΠ, ώστε να συμβάλλουν στον μετριασμό των επιπτώσεων της κρίσης στα φτωχότερα κοινωνικά στρώματα.
4. Στο **Πακιστάν**, η επιβράδυνση της οικονομίας, η αύξηση της στήριξης εκ μέρους δωρητών και η ανάγκη να προστατευθούν οι δαπάνες προτεραιότητας, είχαν ως αποτέλεσμα τη σύναψη μίας προκαταρκτικής σύμβασης μεταξύ του ΔΝΤ και των αρχών για τη μείωση του στόχου για το δημοσιονομικό έλλειμμα την περίοδο 2009/10. Αυτό θα προσφέρει επαρκή δημοσιονομικά περιθώρια ώστε να απορροφηθεί η πρόσθετη στήριξη εκ μέρους των δωρητών, να ενισχυθεί η οικονομική ανάπτυξη, και να αυξηθούν οι κοινωνικές δαπάνες και οι δαπάνες για την ανάπτυξη και την ασφάλεια, περιλαμβανομένων δαπανών για τους εσωτερικούς πρόσφυγες.

Έμφαση στην κοινωνική προστασία

Το ΔΝΤ προσπαθεί να εξασφαλίζει ότι οι οικονομικές ρυθμίσεις που πραγματοποιούνται για να αντιμετωπιστεί η κρίση λαμβάνουν υπόψη και τις ανάγκες των πιο ευάλωτων, αναπτύσσοντας ή ενισχύοντας τα κοινωνικά δίκτυα ασφαλείας. (Βλ. σχετική έκθεση στον ιστότοπο [The IMF's Role in Helping Protect the Most Vulnerable in the Global Crisis.](#))

Οι κοινωνικές δαπάνες διατηρούνται ή αυξάνονται όπου είναι δυνατόν. Ένα παράδειγμα είναι το πρόγραμμα που στήριξε το ΔΝΤ για το **Τατζικιστάν**, όπου προγραμματίζεται η αύξηση των κοινωνικών δαπανών και των δαπανών για την καταπολέμηση της φτώχειας από 7,3% του ΑΕΠ το 2008 σε 8,7% του ΑΕΠ το 2009 και 10% του ΑΕΠ έως το 2012.

Περίπου το ένα τρίτο των προγραμμάτων για χώρες χαμηλών εισοδημάτων περιλαμβάνουν **κατώτατα όρια για τις κοινωνικές δαπάνες και άλλες δαπάνες υψηλής προτεραιότητας.**

Οι δομικές μεταρρυθμίσεις σχεδιάζονται έτσι ώστε να προστατεύονται οι πιο ευάλωτοι. Για παράδειγμα στο Ελ Σαλβαδόρ, όπου οι αρχές κατήργησαν την επιχορήγηση της μη οικιακής χρήσης ηλεκτρικού, δημιουργώντας έτσι δημοσιονομικά περιθώρια (έως και 0,3% του ΑΕΠ) για την αύξηση των κοινωνικών δαπανών.

Το ΔΝΤ συνεργάζεται στενά με την Παγκόσμια Τράπεζα και δωρητές για να **εξασφαλίσει εξωτερική χρηματοδότηση κοινωνικής προστασίας** και να προωθήσει τη μεταρρύθμιση των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας.

Αρωγή στους φτωχότερους

- Το ΔΝΤ αύξησε την υποστήριξη που προσφέρει υπό ευνοϊκούς όρους σε χώρες χαμηλών εισοδημάτων στα 3,8 δισ. δολ. το 2009, από 1,5 δισ. δολ. το 2008. Πρόσθετοι πόροι –περιλαμβανομένων αυτών που θα προκύψουν από τη σκοπούμενη πώληση χρυσού του ΔΝΤ- αναμένεται να ενισχύσουν περαιτέρω τις ευνοϊκές πιστώσεις που παραχωρεί το Ταμείο, σε επίπεδα της τάξης των 17 δισ. δολ. το 2014.
- Στα τέλη του 2009 οι νέες δεσμεύσεις του ΔΝΤ υπέρ χωρών στην Αφρική νότια της Σαχάρας υπερέβησαν τα 3,6 δισ. δολ.
- Το ΔΝΤ έχει αναδιαρθρώσει τους μηχανισμούς ευνοϊκών δανείων ώστε να τα καθιστά πιο ευέλικτα και προσαρμοσμένα στις ανάγκες χωρών χαμηλών εισοδημάτων.
- 24 χώρες χαμηλών εισοδημάτων έχουν εισπράξει από το ΔΝΤ επιχορηγήσεις για την αντιμετώπιση χρεών συνολικού ύψους 6 δισ. δολ.

Περισσότερη ευελιξία σε θέματα δημοσιονομικής πολιτικής. Λόγω της κρίσης, το ΔΝΤ έχει γενικά υπολογίσει ότι τα έτη 2008 και 2009 τα ελλείμματα και οι δαπάνες θα είναι σε υψηλότερα επίπεδα, και μετέβαλλε τα προγράμματα οικονομικής αρωγής ώστε να είναι πιο ευέλικτα. Οι δημοσιονομικοί στόχοι μειώθηκαν στο 80% σχεδόν (18 από 23) των Αφρικανικών χωρών που έχουν σήμερα σε εξέλιξη πρόγραμμα του ΔΝΤ. Κατά μέσο όρο γι' όλη την Αφρική νότια της Σαχάρας, τα δημοσιονομικά ελλείμματα διευρύνονται κατά 2% του ΑΕΠ το 2009 (7,5% αν περιληφθούν και πετρελαιοπαραγωγικές χώρες).

Ενιαίοι όροι δανείων. Οι όροι εστιάζουν τώρα περισσότερο στους βασικούς στόχους. Ο αριθμός των διαρθρωτικών όρων έχει μειωθεί σε πολλά προγράμματα και περιορίζεται στα πιο σημαντικά μέτρα, όπως τις επείγουσες μεταρρυθμίσεις στη χρηματοοικονομική διαχείριση του δημοσίου.

Μεταρρύθμιση των εργαλείων χρηματοδότησης. Το ΔΝΤ έχει αναδιαρθρώσει τις δομές για τη λήψη ευνοϊκών δανείων ώστε να είναι πιο ευέλικτες και να ανταποκρίνονται στις διάφορες και διαφορετικές ανάγκες των χωρών χαμηλών εισοδημάτων, πολλές από τις οποίες πλήττονται σοβαρά από την οικονομική κρίση. Οι αλλαγές επιτρέπουν στο Ταμείο να παρέχει πιο αποτελεσματική βραχυπρόθεσμη οικονομική βοήθεια έκτακτης ανάγκης. Το νέο πλαίσιο περιλαμβάνει αυξημένους πόρους, διπλασιασμό των ορίων των δανείων, μηδενικά επιτόκια έως το τέλος του 2011 και πιο ευέλικτους όρους.

Δημιουργία Τείχους Προστασίας κατά των Κρίσεων – τριπλασιασμός των πόρων του ΔΝΤ

- Την 2α Απριλίου 2009, η Σύνοδος Κορυφής των G-20 στο Λονδίνο υποστήριξε την πρόταση σημαντικότητας αύξησης των δανειστικών πόρων του ΔΝΤ στα πλαίσια των προσπαθειών αντιμετώπισης της κρίσης.
- Οι G-20 συμφώνησαν να τριπλασιάσουν τους δανειστικούς πόρους του ΔΝΤ στα 750 δισ. δολ. και να του επιτρέψουν να παράσχει επιπλέον ρευστότητα στην παγκόσμια οικονομία μέσω διάθεσης 250 δισ. δολ. στη μορφή SDR — τα "Ειδικά Τραβηκτικά Δικαιώματα" που λειτουργούν ως αποθεματικό νόμισμα του ΔΝΤ.
- Ο άμεσος διπλασιασμός των πόρων του ΔΝΤ (προηγουμένως 250 δισ. δολ.) έχει επιτευχθεί μέσω διμερών υποσχέσεων από πολλές χώρες.
- **Η αύξηση των πόρων στα 750 δισ. δολ.** επιτυγχάνεται με την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των Νέων Πιστωτικών Διευκολύνσεων ([New Arrangements to Borrow](#) ή NAB). Η διεύρυνση του αριθμού των συμμετεχόντων (σήμερα 26), η αύξηση του ταμείου πιστώσεων στα 500 δισ. δολ. (περιλαμβανομένων των διμερών εισφορών ύψους 250 δισ. δολ.), και πιο ευέλικτες NAB, θα παρέχουν ένα πολύ ισχυρότερο περιθώριο ασφαλείας.
- **Η γενική διάθεση SDR που ισοδυναμούν με 250 δισ. δολ.** είχε ως αποτέλεσμα τον δεκαπλάσιασμό σχεδόν των SDR. Αυτό αντιπροσωπεύει μία σημαντική αύξηση των αποθεματικών για πολλές χώρες, περιλαμβανομένων χωρών χαμηλών εισοδημάτων.

Ο ρόλος του ΔΝΤ στη διαμόρφωση της μετά-την-κρίση χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής

- Για να διαμορφώσει την μετά-την-κρίση κατάσταση και να αποτρέψει κρίσεις στο μέλλον, το ΔΝΤ συνεργάζεται στενά με εθνικές κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμούς.
- Λαμβάνονται μέτρα για να βελτιωθεί η ανάλυση κινδύνων, με παγκόσμια οπτική, και να διερευνηθούν οι δεσμοί μεταξύ της πραγματικής οικονομίας, του χρηματοοικονομικού τομέα και της εξωτερικής σταθερότητας, κυρίως μέσω της ανάπτυξης συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης σε συνεργασία με το Συμβούλιο Οικονομικής Σταθερότητας και της ανανέωσης των Προγραμμάτων Αξιολόγησης του Χρηματοοικονομικού Τομέα.
- Άλλο σημείο-κλειδί είναι η αποτελεσματικότητα της συνεχούς παρακολούθησης των εξελίξεων ανά χώρα, που απαιτεί περισσότερη ισοτιμία, ευκρίνεια και ειλικρίνεια.
- Το ΔΝΤ έχει επίσης προσφέρει συμβουλές για το πώς θα πρέπει να αναθεωρηθούν οι παγκόσμιοι μηχανισμοί εποπτείας και επιτήρησης των αγορών.

Διακυβέρνηση στο ΔΝΤ που να αντανακλά καλύτερα την παγκόσμια οικονομία

- Μία από τις βασικές προτεραιότητες για τη νομιμοποίηση και την αποτελεσματικότητα του ΔΝΤ είναι η ολοκλήρωση των εκκρεμών μεταρρυθμίσεων στο πεδίο της διακυβέρνησης.
- Οι μεταρρυθμίσεις ως προς ποσοστά συμμετοχής και λόγο που συμφωνήθηκαν τον Απρίλιο του 2008 πρέπει να εγκριθούν άμεσα.
- Οι μεταρρυθμίσεις είναι ένα πρώτο βήμα για την αύξηση της συμμετοχής των αναδυόμενων αγορών και τη διατήρηση της σημασίας της γνώμης των χωρών χαμηλών εισοδημάτων.
- Όταν τα ανωτέρω υλοποιηθούν, 54 κράτη-μέλη θα λάβουν αυξήσεις ποσοστών, ορισμένες από τις μεγαλύτερες εκ των οποίων θα αφορούν την Κίνα, την Κορέα, την Ινδία, τη Βραζιλία και το Μεξικό.
- Αυτό είναι το πρώτο βήμα μόνο των μεταρρυθμίσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη. Οι G-20 έχουν ζητήσει την ολοκλήρωση του επόμενου βήματος, που αφορά τη βελτίωση της εκπροσώπησης των αναδυόμενων και αναπτυσσόμενων αγορών, έως τον Ιανουάριο του 2011.